

Balkenende

maatschappelijke betrokkenheid. Ik neem overigens ruime afstand van wat hij zegt over spierballentaal van het kabinet. Het gaat niet om spierballentaal, het gaat om de eerlijke vraag of de bestaande regelingen zo maar te handhaven zijn. Het is onze oprechte overtuiging dat dit niet mogelijk is. Dit wordt nu bevestigd door de kritiek van de jongeren van het CNV.

Verder noemt de heer Herben terecht de mensen die al lange tijd een slijtend beroep hebben uitgeoefend. Daar moet je oog voor hebben, dat is een kwestie van solidariteit. Maar hij heeft verleden week kunnen horen dat het kabinet vindt dat mensen die veertig jaar hebben gewerkt, vervroegd zouden moeten kunnen uitreden. Dat hebben wij ook al eerder aangegeven. Fiscale faciliteiten? Zeker, maar dan voor een vernieuwing van de regelingen, zoals een goede levensloopregeling. Ik denk dat wij die kant uit moeten en dat wij niet krampachtig moeten vasthouden aan iets wat op de lange duur niet te handhaven is.

Mevrouw **Van Gent** (GroenLinks): Voorzitter. Het lijkt wel alsof de CNV-jongeren vanmiddag het enige referentiekader voor de minister-president vormen. De honderdduizenden ouderen die grote moeite hebben om hun koopkracht op peil te houden omdat zij door de nullijn heen zakken, zijn ineens niet meer belangrijk. Ik zou hem willen uitdagen om eens een goede doorrekening te leveren van de betekenis van VUT, levensloopregeling en prepensioen voor de verschillende groepen. Hij verwijt GroenLinks steeds \pm naar mijn mening zeer onterecht \pm dat wij oud en jong tegen elkaar zouden uitspelen. Dat is helemaal niet het geval, het gaat erom voor wie levensloopregeling, VUT en prepensioen toegankelijk zijn, waarbij ook de verschillen tussen arm en rijk zeer interessant zijn. Ik vraag hem, de handschoen op te nemen en een degelijke doorrekening hiervan te geven, opdat wij er later op basis van feiten met elkaar kunnen spreken.

Als het gaat om de koopkracht, dan kan, met alle respect, een handjevol CNV-jongeren toch niet het belangrijkste referentiekader van de minister-president vormen? Het zijn echt miljoenen mensen die op het

minimum balanceren, die in de afgrond vallen. Ik vind het onbegrijpelijk dat het kabinet zich niet voor hen inzet. Daarvoor moeten zij blijkbaar bij GroenLinks zijn.

Minister **Balkenende**: Voorzitter. Het gaat om de toekomst van de verzorgingsstaat. Nederland loopt economisch achter en de vergrijzing neemt toe. Als je dit beseft, moet je op een gegeven moment opkomen voor de meest kwetsbaren. Wij tornen niet aan de AOW of aan de bijstand; degenen die echt kwetsbaar zijn, moeten kunnen rekenen op solidariteit. Daar zetten wij ons voor in, maar daar praten wij nu niet over. Wij praten nu over vervroegd uitreden en ik zeg dat wij oog moeten hebben voor de mensen met een slijtend beroep. Maar wij mogen de mensen ook aanspreken op hun eigen verantwoordelijkheid. Als wij niets zeggen over bestaande regelingen, leggen wij de rekening bij anderen. Dan zal het over enige tijd niet goed gaan. Dit moeten wij onder ogen zien en dan schiet je er niets mee op, spierballentaal te gebruiken als "afbraak van de verzorgingsstaat". Met de discussie die wij nu voeren, strooien wij mensen zand in de ogen. Het gaat om verder denken over solidariteit. De CNV-jongeren doen een handreiking, daar zullen wij op ingaan. Ik ben graag bereid om berekeningen te leveren, want dat doen wij altijd als wij voorstellen doen. Als wij over onze voorstellen praten, dan worden dat soort zaken ook bekeken. Verleden week heb ik nog tegen een partijgenoot van mevrouw Van Gent gezegd dat wij fair zullen zijn en dat wij berekeningen zullen maken. Ik heb vroeger ook tegen de heer Rosenmöller gezegd dat ik zijn tegenbegroting zou laten doorrekenen. Het kabinet is fair, maar wel op de toekomst gericht.

De heer **De Wit** (SP): Voorzitter. De minister-president schernt een- en andermaal met de jongeren van het CNV. Ik houd hem graag voor dat de jongeren van de SP van harte het standpunt van de FNV en de andere bonden ondersteunen, die juist tegen het standpunt van het kabinet ingaan.

De minister-president heeft een vraag mijnerzijds niet beantwoord. Als uit onderzoek van de FNV blijkt dat mensen er in koopkracht 3% tot maximaal 4% op achteruitgegaan in

het eindaanbod van het kabinet, als dat niet zou doorgaan en als de plannen van het kabinet worden uitgevoerd, waardoor de mensen het dubbele in koopkracht achteruitgaan, waarom dan nu al dreigen met het niet algemeen verbindend verklaren van cao's die beogen de koopkracht te herstellen?

Minister **Balkenende**: In de berekeningen gebeurt het volgende. De regelingen worden in stand gelaten en vervolgens wordt gekeken wat duurder wordt wanneer het kabinet zijn zin zou krijgen. Dat is echter een verkeerde discussie. Weet u wat er gebeurt wanneer de regelingen worden aangepast en mensen langer gaan werken in Nederland? Dan komen er veel minder financiële verplichtingen en dan gaat het inkomen omhoog. Dat is de situatie.

Wat de algemeenverbindend-verklaring betreft hebben wij altijd gezegd dat je een verschil moet maken tussen de inkomensontwikkeling die wordt afgesproken in cao's en de kosten van prepensioen. Het is niet terecht om deze zaken te mengen. Dat doet u in uw vraagstelling.

De heer De Wit zegt dat de jonge leden van de SP de FNV steunen. Het lijkt mij dat de CNV-jongeren en de jonge SP'ers een goede en vruchtbare discussie met elkaar zouden kunnen hebben.

Vragen van het lid Atsma aan minister Veerman van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over de **berichtgeving inzake het Belgische slachtafval dat verwerkt is in kipfrikadellen die zijn afgezet in de Nederlandse markt.**

De heer **Atsma** (CDA): Mijnheer de voorzitter. Een Belgisch vleeswarenbedrijf is de afgelopen weken en wellicht maanden nogal over de schreef gegaan door grote hoeveelheden vleesafval te verwerken in producten voor menselijke consumptie. Wij hebben daarover het afgelopen weekend kunnen lezen. Volgens de berichtgeving zou 20.000 à 30.000 kilogram van het zootje in Nederland terecht zijn gekomen. In een aantal Belgische dagbladen van hedenochtend wordt echter

Atsma

gesproken over een nieuw schandaal dat een grote, men zegt zelfs immense omvang zou kunnen hebben omdat recent ook 150 ton vlees bij het betreffende bedrijf in beslag is genomen.

Wij hebben gelezen dat de VWA in actie is gekomen. Naar aanleiding van wat het afgelopen weekend en gisteren is gebeurd, heb ik een aantal vragen. In algemene zin krijgen wij van de minister graag een toelichting die van de bewindslieden precies verantwoordelijk is voor dit probleem, althans voor de aanpak van dit probleem. Is dat de minister van LNV dan wel de minister van VWS? Wij kwamen er gisteren en vandaag niet uit. Ik heb begrepen dat het tot een uur geleden nog niet helemaal duidelijk was wie waarvoor verantwoordelijk was. Tot zover over de procedure. Ik kom toe aan de concrete vragen.

Hoe hebben de Belgen Nederland geïnformeerd? Wanneer is Nederland en wanneer is de VWA geïnformeerd over dat wat mis is gegaan in België? Om welke producten gaat het? Hoe is de recall die het afgelopen weekend is begonnen, verlopen? Zijn alle bedrijven waar producten naartoe zijn gegaan, bereid? Zijn de producten teruggevonden? Ten slotte zijn wij benieuwd naar het antwoord op de vraag of aan de consumptie van de producten gezondheidsrisico's zijn verbonden? Het mag duidelijk zijn dat dit het grootste punt van aandacht is.

Volgens de Belgische media zou het slachtafval niet alleen uit België, maar ook uit andere landen, uit Duitsland en wellicht zelfs Nederland, afkomstig zijn. Heeft de minister daarin enig inzicht? Zo ja, hoe is het mogelijk dat kennelijk een illegaal circuit bestaat?

□

Minister **Veerman**: Mijnheer de voorzitter. Op 13 november van het vorige jaar hebben wij de overgang van het beheersdeel van de VWA naar LNV met de Kamer besproken. Ik zal op korte termijn een brief over de precieze verantwoordelijkheidsverdeling aan de Kamer doen toekomen. De besprekingen zijn vruchtbaar verlopen en wijzen een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling uit. Destijds is afgesproken dat er geen wijziging in de verantwoordelijkheidsverdeling zou

komen en dat is ook de lijn die in de brief zal staan.

Wie is verantwoordelijk hiervoor? Het gaat hier in feite om een zaak met betrekking tot de Warenwet en dan is formeel de minister van VWS de daarvoor verantwoordelijke. Ik ben echter graag bereid om hem hier te vervangen en niet over de competentievraag te twisten. Daar hebben wij trouwens helemaal geen verschil van inzicht in; het gaf hem de gelegenheid iets anders te doen en ik neem dit graag van hem over.

Wat zijn de feiten? Op donderdag, 3 juni jl., werd bekend dat door een Belgisch vleeswarenbedrijf er niet voor humane consumptie geschikt kippenvlees is verwerkt in kipfrikadellen en kiphamburgers. Het betrof slachtafval dat alleen voor diervoeder gebruikt had mogen worden. Dit Belgische bedrijf is direct stilgelegd en zijn erkenning als vleeswarenbedrijf is opgeschort. De Belgische justitie heeft een strafrechtelijk onderzoek ingesteld; een deel van de producten, 18.000 kilo kipfrikadellen en kiphamburgers, is in Nederland terechtgekomen. De Belgische autoriteiten hebben de Voedsel- en warenautoriteit in Nederland direct hiervan op de hoogte gebracht.

Wat hebben wij toen gedaan? De Voedsel- en warenautoriteit heeft het Nederlandse bedrijf bezocht en ontdekt dat verreweg het grootste deel van die partij nog in het vrieshuis stond en deze partij is direct geblokkeerd. De Voedsel- en warenautoriteit heeft het bedrijf met klem verzocht alle verkochte producten terug te roepen in een zogenaamde recallprocedure. Een deel dat niet meer in het vrieshuis lag, ongeveer 4000 kilo, is verkocht aan particulieren en is niet meer te traceren. Het Nederlandse bedrijf kon daarover geen gegevens aanleveren, omdat deze verkopen contant werden afgerekend en er geen administratie van werd bijgehouden. De VWA heeft het bedrijf geadviseerd een publiekswaarschuwing op te stellen en deze is zaterdag en maandag geplaatst in alle grote dagbladen.

Nadien zijn door de Belgische autoriteiten op grond van het voorzorgsprincipe aanvullende distributielijsten verstrekt en daaruit komt naar voren dat een groter assortiment aan kipproducten is geleverd aan meerdere lidstaten, waaronder ook Nederland. Het is nog

niet bekend aan hoeveel Nederlandse bedrijven die geleverd zijn, maar hierbij gaat het alleen om het feit dat niet conform de Belgische vergunning is geproduceerd. Dat is een andere invalshoek, een ander chapter. Hierbij zijn geen dierlijke bijproducten in de kipproducten verwerkt die niet geschikt zijn voor humane consumptie. Op de vraag of er gevaar is geweest voor de volksgezondheid, is het antwoord dat dit niet het geval is. Het had er echter doodeenvoudig niet in mogen komen; het was voor andere doeleinden geschikt, namelijk voor diervoeder.

Voorzitter. Tot zover mijn antwoord op de vragen van de heer Atsma.

De heer **Atsma** (CDA): Voorzitter. Een aantal vragen is naar mijn beleving niet door de minister beantwoord. Wellicht komt hij daar in tweede termijn nog op terug.

Ik heb aangegeven dat volgens de Belgische media van vandaag het om een totale partij van zo'n 150 miljoen kilo zou gaan die in beslag is genomen en dat het slachtafval voor een substantieel deel uit het buitenland afkomstig zou zijn. Wellicht is het zo dat het voor een deel ook uit Nederland afkomstig is; wie zal het zeggen. Misschien heeft de minister er een indicatie van. Kortom, hoe kan het dat binnen de EU, binnen de huidige kaders die buitengewoon strak en strikt zijn, slachtafval uit meerdere landen afkomstig zou zijn? Is er wellicht sprake van een illegaal circuit op dit punt? Zo ja, dan horen wij dat en dan zou er adequaat moeten worden opgetreden. Als dat niet het geval is, begrijpen wij niet hoe er zulke enorme hoeveelheden in om kunnen gaan.

De minister zegt dat er geen gevaar is voor de volksgezondheid. Op basis waarvan weet je dat, als er sprake is van illegale partijen en illegale handelingen en er kennelijk slachtafval verwerkt is, zonder dat er ook maar enige vorm van controle is?

De minister sprak over individuele leveringen door het Nederlandse bedrijf aan consumenten. Wij hebben begrepen dat ook het Belgische bedrijf rechtstreeks heeft geleverd aan consumenten en ook dat is een spoor dat naar onze beleving zorgvuldig bekeken zou moeten worden.

Veerman

Minister **Veerman**: Voorzitter. Het is mij niet bekend of het slachtafval dat verwerkt is in producten uit verschillende landen afkomstig is. Ik heb erop gewezen dat België wel een groter assortiment kipproducten heeft geleverd aan andere lidstaten. Dat betrof geen spullen die slachtafval bevatten, maar spullen die niet volgens de Belgische vergunning geproduceerd zijn. Dat is een belangrijk onderscheid.

Er is mij niets bekend van een illegaal circuit. Wij zullen dat uiteraard nog verder onderzoeken. Wij moeten onderzoeken of de vermoedens die daaromtrent gerezen zijn, berusten op feiten voordat wij daarover verstandige dingen kunnen zeggen.

Mevrouw **Vos** (GroenLinks): Deze zaak stinkt natuurlijk wel. Kan de minister mij uitleggen hoe het mogelijk is dat een bedrijf 18.000 kg frikadellen contant betaalt en geen enkel papier kan overleggen? Dit deugt gewoon niet.

Welke stappen neemt de minister tegen dit bedrijf? En is dit geen teken dat zelfregulering in de sectoren van diervoeder en vleesverwerking gewoon onmogelijk is en dat de overheid hier de touwtjes in handen moet nemen om dergelijke praktijken te beëindigen? Ik zou die vraag ook graag aan de CDA-fractie willen stellen. Is het niet een keer tijd dat ook het CDA tegen de sector zegt dat het afgelopen is met de zelfregulering en dat de overheid de controle in handen neemt?

Minister **Veerman**: De overheid heeft hier de controle in de hand genomen. De overheid heeft proeven genomen. De Belgische overheid heeft vastgesteld dat er spullen inzaten die er niet in mochten zitten. De Voedsel- en warenautoriteit die van de overheid is en dus voldoet aan de door mevrouw Vos gewenste criteria, heeft de zaak ter hand genomen. U wordt op uw wenken bediend, mevrouw Vos.

Mevrouw **Vos** (GroenLinks): Dat is pas gebeurd toen de frikadellen al bij de burger lagen.

Minister **Veerman**: Dat bedrijf heeft dingen gedaan die niet mogen. Zo'n bedrijf is voorwerp van onderzoek in het kader van het strafrecht of het bestuursrecht. In dat opzicht worden

er acties ondernomen die passend zijn. Dat is ook een overheidstaak.

De **voorzitter**: Wil iemand uit de CDA-fractie de vraag beantwoorden die mevrouw Vos aan die fractie heeft gesteld?

De heer **Atsma** (CDA): In mijn beleving heeft de minister met betrekking tot de zelfregulering een volstrekt helder antwoord gegeven. Zelfregulering is prima, maar er zal altijd een borg van overheidswege achter moeten zitten.

De heer **Waalkens** (PvdA): De minister heeft gezegd dat de Voedsel- en warenautoriteit geadviseerd heeft om een bericht uit te laten gaan in de kranten.

Wat zijn nu passende maatregelen om de desbetreffende bedrijven op de vingers te tikken? Kan de minister toezeggen dat de inspectierapporten over strafbare feiten openbaar worden, zodat wij kunnen zien wat er allemaal precies gebeurd is?

Minister **Veerman**: Wij zullen nagaan welke handelingen wel of niet illegaal geweest zijn. Wij hebben ons tot dusver geconcentreerd op het onmiddellijk verminderen van de effecten van de handelingen. Ik heb u daarvan een exposé gegeven. Wij zullen in verder onderzoek de zaak proberen te traceren, wij zullen bekijken hoe het heeft kunnen gebeuren en op welke wijze dit in de toekomst kan worden voorkomen. Het spreekt vanzelf dat daartoe passende maatregelen zullen worden genomen.

De **voorzitter**: Wij hebben nog een serie vragen hierna. Ik geef alleen de mensen die nu bij de microfoon staan nog gelegenheid tot het stellen van vragen. Dat zijn de heer Van der Vlies en mevrouw Van Velzen.

De heer **Van der Vlies** (SGP): Door deze gebeurtenis, die zeer laakbaar lijkt te zijn, is het consumentenvertrouwen in voedselveiligheid opnieuw gedeukt. Wij moeten vertrouwen kunnen hebben in de correctheid van handelen van de producenten. Het lijkt wel een kat-en-muisspelletje. Een producent die knoeit, moet betrapt en gepakt kunnen worden. Bij die pakkans kan men vragen hebben. Hoe zit het aan de voorkant, in de preventieve sfeer? Wordt daarover op Europees niveau

nog gesproken om te bereiken dat men daar een tandje scherper acteert?

Minister **Veerman**: Voorzitter. Uit het feit dat in België de zaak heel snel is gedetecteerd en daarover heel snel met Nederland is gecommuniceerd, blijkt dat er op Europees niveau een prima samenwerking is. In dit geval ging het om samenwerking tussen België en Nederland. Niets dan lof daarvoor. De verhoudingen zijn uitstekend. Wij zullen natuurlijk bij onze Belgische collega's navraag doen om te achterhalen wat zij doen en om lering uit deze zaak te trekken, zodat wij weten wat wij eventueel aan de voorkant van het proces moeten doen. Wij kunnen dan nagaan of de controles door onze Voedsel- en warenautoriteit en door de Belgische autoriteit kunnen worden versterkt. Ik ben het volstrekt met de geachte afgevaardigde eens: dit soort dingen zouden niet moeten kunnen. Fatsoenlijke bedrijven die hun maatschappelijke taak serieus nemen en die ook op continuïteit uit zijn ± dat is een essentieel kenmerk van een bedrijf ± zouden dit doodeenvoudig niet moeten willen.

Mevrouw **Van Velzen** (SP): Voorzitter. Nu hoor ik de minister zeggen dat hij eigenlijk niet weet waar de producten met slachtafval in Nederland terecht zijn gekomen. Daarmee geeft hij zichzelf een brevet van onvermogen. Wij zijn blijkbaar niet in staat om te traceren waar niet voor menselijk consumptie geschikt voedsel terecht is gekomen. Dan wil ik van deze minister toch wel graag weten wat hij concreet gaat doen om te voorkomen dat dit in de toekomst weer gebeurt. Ik wil horen dat maatregelen worden getroffen en graag weten wat het concrete voorstel is.

Minister **Veerman**: Voorzitter. Ik wil eerst een correctie aanbrenge op de voorstelling van de gang van zaken die mevrouw van Velzen geeft. Er is 18.000 kilo aangetroffen en 4000 kilo is in het circuit terechtgekomen. Dat is gebeurd op een manier waar je vraagtekens bij kunt zetten: contant afrekenen, geen boekhouding enz. Wij kunnen echter niet elk bedrijf uitvoerig controleren om na te speuren waar zij hun spullen kopen en waar zij die laten. Wat wij doen is steekproefsgewijs controleren waar de producten worden aangeboden.

Veerman

Dit gebeurt in het kader van het werk van wat nu nog de Keuringsdienst van waren heet. Op deze wijze zijn de Belgen het materiaal op het spoor gekomen en hebben wij de tractering kunnen verzorgen. Zo hebben wij hier kunnen achterhalen waar de producten terecht zijn gekomen. Wij zitten niet met de handen in het haar. Wij zullen nagaan wat de gang van zaken is. Je moet echter iedere keer weer vaststellen dat een product zich heel snel in de distributiekanaal beweegt en heel snel bij de consument terecht komt. De controle van de omzet door de Keuringsdienst van waren is gericht op het eindproduct. Wij hebben het materiaal zelf niet aangetroffen. Wij hebben echter op basis van de informatie van de Belgen de producten onmiddellijk via een recall uit de handel gehaald. Een deel was al particulier verkocht. De advertentiecampagne moet de mensen ertoe brengen dat simpelweg terug te brengen, omdat deze producten niet volgens de regels zijn gemaakt.

De heer **Ormel** (CDA): Voorzitter. Kennelijk hebben wij hier te maken met een Europees circuit van slachtafval. Wij lezen in Belgische kranten dat slachtafval ook afkomstig is van niet-erkende Duitse bedrijven. In hoeverre kan de minister garanderen dat bij dat slachtafval niet ook producten zitten van afgekeurde dieren? Dieren kunnen aan het eind van het slachtproces worden afgekeurd. Dat betekent dat bij het slachtafval resten kunnen zitten van dieren die later zijn afgekeurd. Dat is niet alleen een gevaar voor de volksgezondheid, maar ook voor de diergezondheid.

Minister **Veerman**: Dat is juist, maar wij moeten goed voor ogen houden: je mag in Europa slachtafval als diervoeder vrij verhandelen. Diermeel niet, maar slachtafval wel. Alleen, voor humane consumptie is dat volstrekt verboden. Welnu, daar gaat het hier om. In hoeverre dieren die voor destructie zouden moeten worden aangeboden als slachtafval worden verwerkt, is mij niet bekend. Het is echter duidelijk dat hierop op de juiste wijze controle wordt uitgeoefend. U hebt gelijk dat die controle niet alleen de humane consumptie moet betreffen ± die is veruit het belangrijkste ± maar ook moet worden uitgevoerd met het

oog op de diergezondheidsaspecten. Dat laatste is een wezenlijke factor.

Vragen van het lid **Noorman-den Uyl** aan de minister van Financiën over het **bericht dat het kabinet op korte termijn komt met voorstellen voor bekorting WW en dat minister Zalm c.q. het kabinet het SER-advies over de WW niet wil afwachten.**

□

Mevrouw **Noorman-den Uyl** (PvdA): Voorzitter. Volgens de media heeft minister Zalm afgelopen zondag gesproken over de WW. Hij heeft daarbij laten weten dat hij het verstandig vond om aan de WW te tornen. Is hij van plan de duur van de WW te bekorten en maatregelen te nemen voor de toegang tot de WW? Ik vraag dit, omdat de fractie van de PvdA er grote moeite mee heeft dat dit kabinet niet voor de eerste keer met alle gemak ingrijpende bezuinigingen voorstelt die de mensen diep raken. Het is überhaupt de vraag of snijden in de WW tot een bezuiniging leidt, want het is een rechtstreekse verwijzing naar de bijstand of het opeten van je eigen huis omdat je de hypotheek niet meer kunt betalen.

Ik heb een aantal vragen aan minister Zalm. Is dit een plan van het kabinet? Namens wie heeft u gesproken? Heeft minister De Geus gelijk dat de WW geen zaak is van de minister van Financiën, omdat er geen sprake is van een bezuinigingseis? Had het u niet beter gepast even uw mond te houden?

Ik heb uit de media begrepen dat u het niet nodig vindt om het SER-advies af te wachten. Als ik de krant mag geloven, zegt u zelfs dat dit een kabinetsopvatting is. Vindt u het niet meer nodig om het SER-advies af te wachten? Heeft u of minister De Geus de SER inmiddels daarvan op de hoogte gesteld? Ik vind dat trouwens heel raar, want het kabinet heeft zelf om advies gevraagd.

De **voorzitter**: Let u op uw tijd met tussenzinnen?

Mevrouw **Noorman-den Uyl** (PvdA): Ik beperk mij nu tot een aantal feitelijke vragen. Kunt u mij vertellen of het kabinet bezig is om op dit moment plannen te maken om de

WW te bekorten in duur, in hoogte of in de toegang?

Ik heb een korte vraag aan de heer Verhagen, fractievoorzitter van het CDA. Wilt u bevestigen dat, zoals in de media staat, het CDA niet zal tornen aan de duur van de WW voor mensen die er vijf jaar recht op hebben nadat zij er soms 40 jaar voor gewerkt hebben? Wil het CDA ook bevestigen dat het niet zal tornen aan de hoogte van en de toegang tot de WW, graag voor en na de verkiezingen?

□

Minister **Zalm**: Voorzitter. Het is altijd interessant om te zien hoe je met betrekkelijk bescheiden uitspraken toch nieuws kunt maken. Soms lukt dat niet en soms lukt het onverwacht wel. Ik zal de geachte afgevaardigde graag voorlezen wat ik heb gezegd op de bijeenkomst zondag van de VVD. Het kabinet heeft aan de SER advies gevraagd over de toekomstbestendige WW. Dat advies komt niet op tijd of helemaal niet. Wij zullen onszelf als kabinet de vraag moeten stellen: waar was de WW ook alweer voor bedoeld? Ik zou dat willen omschrijven als het bieden van een behoorlijke inkomenszekerheid tussen twee banen in ter overbrugging, zodat je tijdens het solliciteren je leven zo normaal mogelijk kan blijven leven. Het is niet bedoeld als alternatief voor vroegpensioen. Dit heb ik gezegd over de WW.

Dat spoort overigens heel goed met de adviesaanvraag van 3 februari 2004 van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aan de SER, waarbij de toekomstbestendigheid van de WW in het licht wordt gezien van arbeidsmarktontwikkelingen en ontwikkelingen op het terrein van VUT, WAO en bijstand. Daarbij worden financierbaarheid en legitimiteit als criterium aangegeven. Bij de financierbaarheid wordt apart genoemd de bestendigheid van de WW tegen financiële risico's die voortvloeien uit ontwikkelingen zoals de vergrijzing, internationalisering en afsluiting van andere routes voor onnodige uittreding uit het arbeidsproces: VUT, prepensioen en WAO. Daar stond dus nog iets meer in dan in mijn bescheiden tekstje dat ik u voordroeg van de VVD-bijeenkomst.

Is de WW een zaak van de minister van Financiën of van de